

СТОПАНСКИ ФАКУЛТЕТ

Катедра „ИКОНОМИКА, ИНДУСТРИАЛЕН ИНЖЕНЕРИНГ И МЕНИДЖМЪНТ“

УКАЗАНИЯ

за РАЗРАБОТВАНЕ на ДИПЛОМНА РАБОТА

за ОКС „МАГИСТЪР”, специалност „ВИСШ МЕНИДЖМЪНТ“

Указанията разглеждат възможните обект, предмет, цел и методика за изследване. А така също, определят изискванията към структурата, съдържанието, обема и техническото оформяне на дипломната разработка.

Обект на дипломната работа е конкретна организация (корпоративно предприятие от публичния или частен сектор, според избраната от дипломанта магистърска програма), заедно с нейните поделения и връзките ѝ с други организации и институции.

Темата на дипломната работа се определя въз основа на проведения ситуационен и системен анализ и предлаганите управленски решения.

Предмет на дипломната работа са теоретичните, методическите и приложни въпроси, касаещи висшето равнище на управление на конкретната организация.

I. Изисквания към структурата, съдържанието и обема на дипломната работа

Дипломната работа се структурира в три основни глави и включва: резюме, въведение, теоретико-методическа глава, анализ и оценка на моментното състояние на разглежданата организация, предложения за повишаване ефективността на управлението на изследвания обект, заключение, използвана литература и приложения.

СТОПАНСКИ ФАКУЛТЕТ

Катедра „ИКОНОМИКА, ИНДУСТРИАЛЕН ИНЖЕНЕРИНГ И МЕНИДЖМЪНТ“

Обемът на текстовата част трябва да бъде не по-малко от 80 страници, включително графики и таблици. Максимално допустимият обем на дипломната работа, включително приложенията, не трябва да надхвърля 100 страници.

1. Титулната страница се разработва съгласно образец.

2. Съдържанието на дипломната работа се поставя след титулната страница. То трябва да включва заглавията на главите и основните точки и подточки във всяка глава, като се посочват номерата на страниците им с изключение на титулната страница и приложенията.

3. Резюме - посочват се обекта, предмета, основните цели и задачите, които трябва да се решат за постигане на поставените цели. Посочва се методиката, по която се реализира изследването, оценката и разработването на решенията. Описват се концептуално разработените решения и се прави кратка характеристика на всяко едно от тях. Обемът на резюмето е до 2 страници.

4. Въведение - представя се отрасълът, в който функционира изследваната организация и актуалността на разработваната тема. Обемът на въведението е до 2 страници.

5. Същинската част на дипломната работа се състои от **теоретико-методическа глава, практическа част и заключение.**

5.1. Теоретико-методическа глава - разработва литературен обзор по темата и се предлага методика за решаване на проблема. Литературният обзор трябва да съдържа отделно обособени части от предложената методика, в които да намерят място основни категории и въпроси, засягащи формулираната тема. За решаването на проблема се адаптира известен в теорията и/или практиката методически подход или се разработва такъв от дипломанта. Обемът на тази част е от 20 до 30 страници.

5.2. Практическата част се състои от две глави:

5.2.1. Аналитичната глава обхваща анализа и оценката на моментното състояние на организацията и изследваните въпроси, като следва определена последователност:

- Обща характеристика на обекта;
- Анализ на целите на организацията – мисия, визия, стратегически цели, приоритети и др. Търси се обвързване на дефинираните цели с изпълняваните стратегии и наличните ресурси;
  - Анализ на средата, в рамките на която се провеждат стратегиите. Изследва се влиянието на вътрешните и външни фактори върху изпълнението на стратегическите цели;
  - Анализ на организационната структура на управление и на основните функции и дейности на ниво висш мениджмънт на изследвания обект;
  - Детайлен анализ на функциите и дейностите на ниво висш мениджмънт в конкретно направление – управление на проекти, управление на операциите, управление на иновациите, управление на бизнес процесите, проектиране на системи за управление, управление на риска, управление на фирмената култура, управление на корпоративния имидж, финансово управление и др.;
  - Изводи от направения анализ.

Обемът на тази глава е от 30 до 40 страници.

5.2.2. Трета глава включва **предложения за подобряване управлението на висше управленско равнище** на изследвания обект за повишаване на неговата ефективност и устойчиво социално-икономическо развитие. Тук се включват:

- разработване на нови или подобряване на съществуващи управленски решения. Разработва се план за действие. Изисква се практическо решение на проблема с използване на предложената методика;

СТОПАНСКИ ФАКУЛТЕТ

Катедра „ИКОНОМИКА, ИНДУСТРИАЛЕН ИНЖЕНЕРИНГ И МЕНИДЖМЪНТ“

- Икономическа обосновка на предлаганите решения. Посочват се съображенията за избора на решението/ята и очакваните резултати. Включват се изчисления за доказване ефективността от предлаганите решения като: Нетна настояща стойност; Вътрешна норма на възвращаемост; Период на възвръщане на инвестицията; Анюитетен метод и др. подобни.

Обемът на този раздел е от 10 до 20 страници.

6. Заключение - посочват се основните резултати (предложения, препоръки) постигнати в дипломната работа. Обемът на заключението е до 2 страници.

Списъкът на използваната литература включва всички използвани литературни и информационни източници, подредени по азбучен ред на фамилните имена на авторите, използваните нормативни и фирмени документи, и интернет сайтове. Използва се следната подредба: източници на кирилица; източници на латиница; нормативни и фирмени документи; интернет източници. Прилага се **Харвардската система за цитиране – линк:**

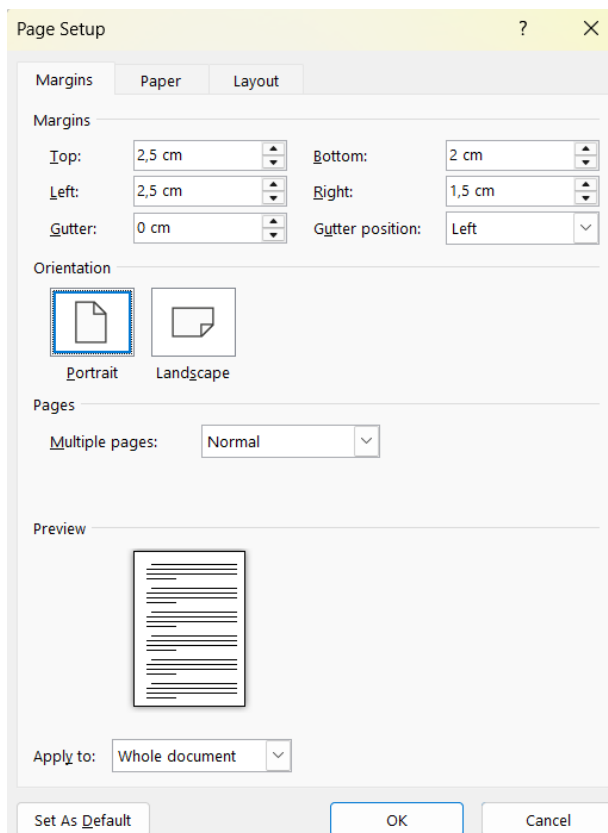
https://phls.uni-sofia.bg/wp-content/uploads/2024/03/PhD_Ukazaniya_za_citirane.pdf

7. Приложения, ако са необходими, се оформят, като допълнение на дипломната работа и включват използвани документи, материали, скици, фотоси и други - извън обема на дипломната работа. Те се представят след списъка на използваната литература и трябва да бъдат последователно номерирани, да започват на нова страница и да бъдат озаглавени.

II. Технически изисквания за оформяне на дипломната работа

1) Оформление на страницата

- Полета: ляво-25мм.; дясно-15мм.; горе-25мм.; долу-20мм.;

Фиг. 1. Настройки на полетата на страницата

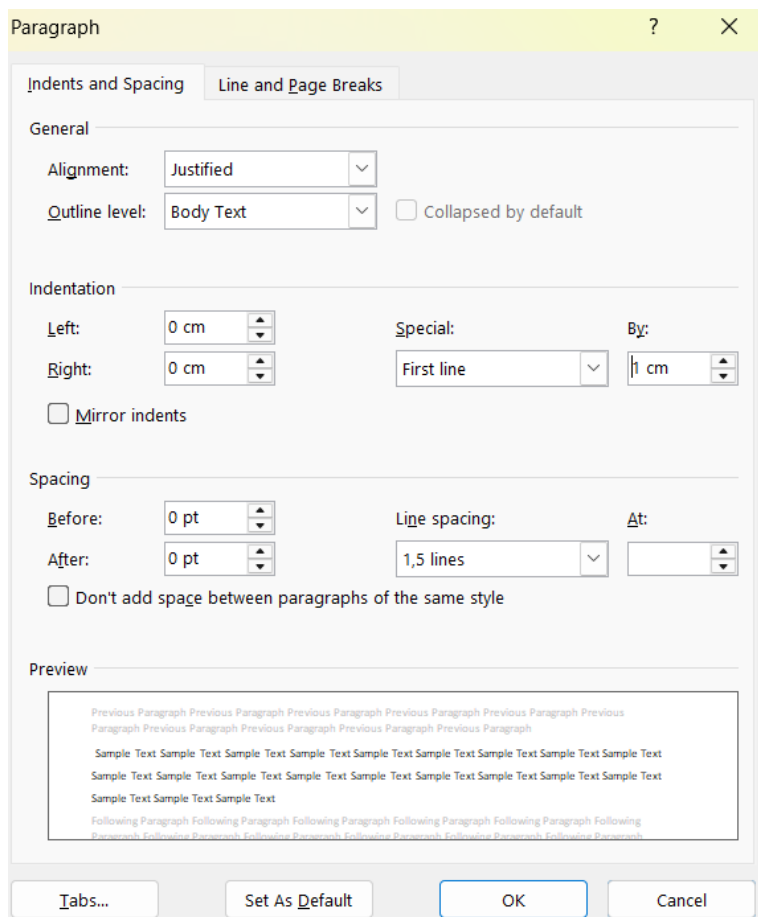
- Номерация на страниците – страниците на дипломната работа се номерират последователно с **арабски цифри**, като номерацията започва от първата страница на основния текст. Номерът на страницата се поставя в долната част на страницата (фиг. 2).

1

Фиг. 2. Номерация на страниците

2) Оформяне на текста (фиг.3)

- Разстояние между редовете – 1,5 pt., преди – 0 pt, след – 0 pt.;
- Всеки абзац започва на нов ред с отстъп 1 см.;
- Подравняване на текста – двустранно (justified).

Фиг. 3. Настойки в Word за оформяне на текста

3) Шрифт - Times New Roman – 14 pt.

Препоръки към текстовата част:

- Недопустимо е оставянето на празни редове между отделните абзаци и точки;
- При извеждане на отделна глава (напр. „Практическа глава“) на нова страница, предходната страница следва да бъде запълнена минимум на 50%.

4) Формули

Всички формули, използвани в практическата част, се описват подробно в теоретико-методическата част и се поставя пореден номер.

Например:

$$y = a \cdot x + b \quad (1)$$

където:

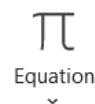
y – ....;

a – ....;

x – ....;

b - .....

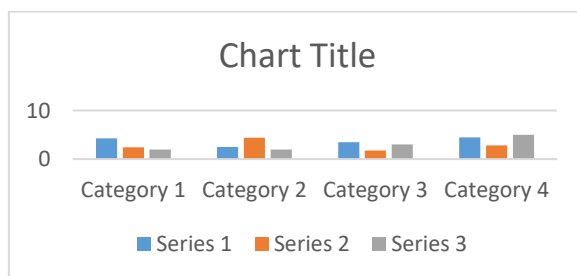
За изписването на формулите задължително се използва функцията за въвеждане на формули и уравнения в MS Office Word (Equation).

5) Фигури и таблици

Ако има фигури и таблици, то те следва да се надпишат, както е показано:

5.1.) Фигури

Източник:

Фиг. 4. Наименование

5.2.) Таблици

Таблица 1. Наименование

№	План	Отчет

Източник:

При използване на външни източници за фигури и таблици те задължително се посочват.

В таблиците се препоръчва намаляване на разстоянието между редовете до 0 pt, както е показано в таблица 1.

Номериране на фигури, таблици и формули

Фигурите, таблиците и формулите се номерират последователно, като за всеки вид се използва самостоятелна номерация. Номерацията се извършва по глави – първата цифра обозначава номера на главата, а втората поредния номер на съответния елемент. Например:

- Фигура 1.1, Фигура 1.2
- Таблица 1.1, Таблица 1.2
- Формула 1.1, Формула 1.2

В текста трябва да има препратка към всяка фигура, таблица или формула.

Изготвил: X
Кенан Емир Аксой

Отговорник специалност „ВМ“
ук. Кенан Емир Аксой

Ръководител на кат. ИИИМ: X
/доц.г-р инж. Гергана Христова/